

SVEICAM LNS GADA BALVU 2024 IEGUVĒJUS!

Mūža ieguldījums
DZINTRA INTŠONE

Gada cilvēks
GUNTA BIRNĪTE

Gada brīvprātīgais

DMITRIJS GREKOVS

Gada algotais darbinieks
EDGARS CELMIŅŠ

Gada zīmju valodas tulks
ZANE BONDARE

Gada balva kultūrā
ANDA TĪDEMANE

Gada sadarbības partneris
SIA "BITE LATVIJA"

Gada struktūrvienība
LNS KOPIENAS CENTRS

Gada pašvaldība
TUKUMA NOVADA DOME

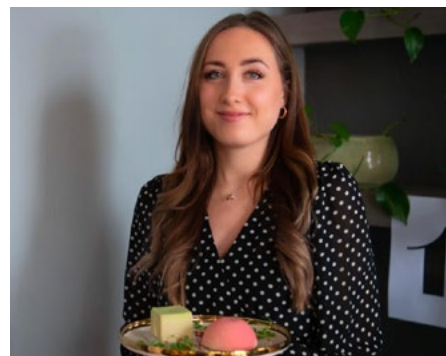
Gada notikums
FESTIVĀLA "HOMO NOVUS" IZRĀDE ZĪMJU VALODĀ "ODA PRIEKAM"

Gada pasākums
VISAPTVEROŠA VALSTS AIZSARDZĪBA

Gada inovācija kultūrā
JAUNIEŠU KORA "BALSIŠS" ZIEMASSVĒTKU KONCERTI "KLUSA NAKTS"

KATRĪNA ANCĀNE: MANAS SIRDSLĪETAS - TULKOŠANA UN KŪKAS

LNS tulce Katrīna Ancāne jau kopš bērnības pārvalda zīmju valodu, taču tikai ar laiku apzinājās, cik ļoti mīl tulkošanu. Nu viņa strādā ne tikai LNS, bet arī Latvijas Televīzijā, tulkojot raidījumu ierakstus un tiešraides. Katrīnai ir vēl kāda kaislība – kūku cepšana, kas no hobijs pārvērtusies par mājas biznesu. Lasiet interviju ar Katrīnu Ancāni un uzziniet par viņas ceļu tulkošanas un konditorejas pasaulē!

Turpinājums 8. lp.

ŠAJĀ NUMURĀ LASIET

- AKTUALITĀTES
- LNS GADA BALVA 2024
- SKOLAS JUBILEJA
- IESPAIDI
- ZĪMJU VALODAS TULKS
- NODARBINĀTĪBA
- HOBIJS
- KULTŪRAS PIEEJAMĪBA

LATVIJAS NEDZIRDĪGO SAVIENĪBĀ

LNS VALDES LĒMUMI

2025. gada 28. janvārī norisinājās LNS valdes sēde, kurā tika pieņemti vairāki lēmumi.

Par domes locekļu kandidātu skaitu LNS 21. kongresā

Valdes priekšsēdētājs Edgars Vorsklovs informēja par valdes 2024. gada 18. septembra lēmumu, kas nosaka, ka LNS 21. kongress notiks 2025. gada 23. augustā. Saskaņā ar LNS statūtiem kongress ievēl jauno domi no kongresa delegātu vidus uz četriem gadiem. Ņemot vērā, ka 2025. gada 1. janvārī LNS uzskaitē bija 1513 biedri, tika noteikta proporcionāla pārstāvniecības norma, kas ļauj izvirzīt vienu domes locekļa kandidātu no 79,63 biedriem.

Pamatojoties uz reģionālo biedrību biedru skaitu, tika apstiprināts šāds kandidātu skaits:

- Rīgas reģionālā biedrība (uzskaitē 1 003 biedri): 13 kandidāti;
- Kurzemes reģionālā biedrība (uzskaitē 187 biedri): 2 kandidāti;
- Latgales reģionālā biedrība (uzskaitē 188 biedri): 2 kandidāti;
- Vidzemes reģionālā biedrība (uzskaitē 135 biedri): 2 kandidāti.

Par zemes vienības iegādi Rēzeknē

Valde pieņēma lēmumu iegādāties zemes vienību Raiņa ielā 5, Rēzeknē. Šis lēmums balstījās uz iepriekš, 2024. gada 28. septembrī, pieņemto lēmumu par zemes iegādi. Iegādājamā zemes vienība ir 0,0813 ha liela un tiks apvienota ar LNS īpašumā esošo zemes vienību, kuras platība ir 0,1286 ha.

Par 2025. gada budžetu

Valde ir izstrādājusi 2025. gada budžeta projektu, kas paredz ieņēmumus 4 927 094 eiro un izdevumus 4 204 246 eiro apmērā.

Par LNS 2024. gada balvu piešķiršanu

Tika apstiprināti 2024. gada LNS gada balvu ieguvēji, kā arī LNS pateicības rakstu saņēmēji.

Par LNS domes sēdes sasaukšanu

Valde nolēma sasaukt LNS domes sēdi 2025. gada 8. februārī Rīgā, lai apstiprinātu budžetu un izskatītu citus aktuālos jautājumus.

LNS DOMES LĒMUMI

2025. gada 8. februārī norisinājās LNS domes sēde.

Par LNS valdes priekšsēdētāja prezidenta un LNS valdes locekļu viceprezidentu darba samaksu

LNS dome izskatīja priekšlikumu mainīt valdes priekšsēdētāja un viceprezidentu atlīdzības aprēķināšanas kārtību, ņemot vērā minimālās algas pieaugumu kopš 2020. gada. Pēc diskusijām tika pieņemts lēmums saglabāt esošo atlīdzības noteikšanas kārtību, proti, valdes priekšsēdētāja atlīdzību četru minimālo algu apmērā un viceprezidentu atlīdzību divu minimālo algu apmērā katram.

Par LNS 2025. gada budžeta apstiprināšanu

Dome veica korekcijas valdes iesniegtajā budžeta projektā un apstiprināja LNS 2025. gada budžetu, kas paredz ieņēmumus 4 012 094 eiro un izdevumus 4 148 888 eiro apmērā, veidojot negatīvu starpību 136 794 eiro. •

LNS REĢIONĀLO BIEDRĪBU GRUPU KOPSAPULCĒS IEVĒLĒTA JAUNA VADĪBA

Jau 2025. gada janvārī un februārī norisinājās vairākas LNS reģionālo biedrību grupu kopsapulces, kurās tika izvērtēts paveiktais divu gadu laikā un notika grupas vadītāju un biroja locekļu vēlēšanas.

Rīgas reģionālā biedrība

• **Jelgavas grupas** kopsapulce notika 25. janvārī. Par vadītāju tika ievēlēta Guna Lasmane, un grupas darbos palīdzēs Natālija Felkere un Huberts Bērziņš.

• **Raiņa skolas grupas** kopsapulce notika 28. janvārī. Par grupas vadītāju ievēlēja Inesi Immuri, kurai asistēs Jolanta Znotiņa.

• **Ziemeļu grupas** kopsapulce notika 1. februārī, un par vadītāju ievēlēja Karmenu Veriku Ikaunieci, bet viņas palīdzē būs Svetlana Strazdiņa.

• **Tukuma grupas** kopsapulce norisinājās 8. februārī. Par grupas vadītāju tika ievēlēta Inese Simsone.

Biroja locekļi būs Aivars Kronbergs, Gina Zēmele, Reinis Brūvelis un Renārs Simsons.

• **Grupas "Tilts"** kopsapulce notika 8. februārī. Grupas vadītāja būs Baiba Bicēna, bet biroja locekļi – Jānis Zandovskis un Māra Ruva.

• **Jūrmalas grupas** kopsapulce notika 9. februārī. Tajā par vadītāju tika ievēlēts Juris Salinieks. Grupas darbā palīdzēs Arta Birzniece-Siliņa un Andris Keders.

• **Pļaviņu grupas** kopsapulce notika 15. februārī. Par grupas vadītāju tika ievēlēts Viesturs Jakubovičs.

• **Kurzemes grupas** kopsapulcē 22. februārī par grupas vadītāju ievēlēja Līgu Kotovu, bet viņas biroja locekļi būs Vita Alksne un Jeļena Suslova.

• **Zemgales grupas** kopsapulcē 22. februārī par grupas vadītāju ievēlēja Elfu Kesenfeldi, bet grupas biroja locekļi būs Anita Bruģmane un Sandra Gerenovska.

Vidzemes reģionālā biedrība

• **Smiltenes grupas** kopsapulce notika 25. janvārī. Par grupas vadītāju tika ievēlēta Jevgeņija Staduba, bet viņas palīgi būs Indra Pormeisterē un Andris Šilinskis.

• **Alūksnes grupas** kopsapulce notika 15. februārī. Par grupas vadītāju ievēlēta Anita Ceple. Grupas biroja valdes locekļi būs Arnita Dičpetere un Ritma Egle.

• **Valmieras grupas** kopsapulce notika 22. februārī. Par grupas vadītāju ievēlēta Nadežda Jefremova. Biroja valdes locekļi - Jānis Immurs, Līga Landrāte, Mārcis Skābs un Igors Kurzenkovs.

Kurzemes reģionālā biedrība

• **Kuldīgas grupas** kopsapulce notika 25. janvārī. Par grupas vadītāju tika apstiprināta Vīlhelmīne Vicinska, kura darbosies kopā ar Žaneti Škapari un Janīnu Birģeli.

• **Ventspils grupas** kopsapulce norisinājās 26. janvārī, un par grupas vadītāju tika ievēlēta Ieva Geige-Preiss. Biroja valdes locekļi būs Ina Rutkovska un Raimonds Rudzājs.

• **Liepājas grupas** kopsapulce notika 15. februārī. Par grupas vadītāju tika ievēlēta Ilze Jaunzeme, bet Gundega Paņko, Aldis Ādamsons, Liene Greneviča un Jānis Skudra ievēlēti grupas valdē.

ATSKATS UZ LNS GADA BALVAS PASNIEGŠANAS PASĀKUMU

2025. gada 8. februārī viesnīcā "Rīga Islande Hotel" notika Latvijas Nedzirdīgo savienības (LNS) gada balvas pasniegšanas pasākums. Notikums bija īpaši svinīgs, jo pulcēja 130 dalībniekus, tostarp LNS Goda biedrus, brīvprātīgos, darbiniekus, reģionālo biedrību pārstāvjus un viesus. Gada balvas pasniegšanas ceremonija ir kļuvusi par iemīļotu tradīciju, kas notiek katru gadu, godinot izcilus cilvēkus, organizācijas un viņu ieguldījumu nedzirdīgo kopienas attīstībā. Šogad tika pasniegtas balvas 12 nominācijās.

Pasākumu atklāja LNS koris ar dziesmu "Mana dziesma" un LNS prezidents Edgars Vorslovs, kurš sveica klātesošos, uzsverot: "Šodien mēs esam sapulcējušies, lai atskatītos uz 2024. gadā paveikto. Vēlos pateikties visiem, kas šodien ir šeit, – jūs visi esat devuši savu ieguldījumu gan Latvijas Nedzirdīgo savienības, gan nedzirdīgo kopienas dzīves kvalitātes uzlabošanā."

Pēc prezidenta uzrunas uz skatuves kāpa pasākuma vadītāji Kristīne Krista Skudra un Jānis Skudra. Vispirms viesi tika iepazīstināti ar LNS Informācijas nodaļas sagatavoto prezentāciju – atskatu uz 2024. gada nozīmīgākajiem LNS notikumiem. Gads bija piepildīts ar dažādiem pasākumiem, svarīgām sarunām un sapulcēm ar valsts institūcijām, lai risinātu nedzirdīgajiem aktuālos pieklūstamības un atbalsta jautājumus. Tāpat tika papildināta latviešu zīmju valodas materiālu krātuve, kā arī tika organizēti kultūras un izglītojošie pasākumi, kas veicināja sabiedrības izpratni par nedzirdīgo kultūru un valodu. 2024. gads apliecināja, ka LNS ir aktīva un dinamiska organizācija, kas turpina īstenot savus mērķus, sniedzot atbalstu un iespējas saviem biedriem. Vakara gaitā dalībniekus priecēja priekšnesumi, tostarp melodeklamācijas, teātra uzvedumi un dejas, kas radīja īpašu svētību

noskaņu.

Pasākuma centrālais notikums bija LNS gada balvu pasniegšana. Balvas tradicionāli pasniedza LNS vadības pārstāvji – prezidents Edgars Vorslovs ar viceprezidentiem Brigitu Lazdu un Ivaru Kalniņu.

Pirmajā nominācijā "LNS Gada brīvprātīgais 2024" balvu saņēma **Dmitrijs Grekovs** – izcils brīvprātīgais, kurš ar savu neatlaidību, entuziasmu un atbildību sniedzis būtisku atbalstu dažādu pasākumu organizēšanā. Viņš nemēdz būt uzmanības centrā, bet spēj paveikt visdažādākos darbus. Īpaši svarīgs ir viņa atbalsts ukraiņu nedzirdīgajiem.

Tika pasniegti arī **LNS prezidenta pateicības raksti brīvprātīgajiem** – **Emīlijai Balodei** par nozīmīgu ieguldījumu LNS Jauniešu centra darbībā un **Indrai Pormeisterei** par brīvprātīgo darbu LNS Smiltenes reģionālajā biedrībā. Edgars Vorslovs norādīja: "Vēlos pateikt sirsnīgu paldies visiem brīvprātīgajiem, jo bez viņu aktivitātēm nekas nenotiktu. Jo aktīvāki mēs būsim, jo veiksmīgāk darbs ritēs uz priekšu. Paldies!"

Nomināciju "LNS Gada balva kultūrā 2024" ieguva **Anda Tīdemane**. Brigita Lazda, pasniedzot balvu, teica: "Domāju, ka jūs visi piekritīsiet, ka šī cilvēka ieguldījums kultūrā ir nenovērtējams. Viņas talants un radošums ir spilgti izpaudies

gan teātra jomā, gan citās kultūras aktivitātēs, uzstājoties dažādos LNS un citu organizāciju pasākumos, arī televīzijā. Viņas sniegums vienmēr raisa prieku, smaidu un gandarījumu." Nākamajā nominācijā – "LNS Gada pasākums 2024" – balva tika piešķirta izglītojošam pasākumam "Visaptveroša valsts aizsardzība un ko likt 72 h izdzīvošanas somā", ko saņēma LNS Kopienas centrs un LNS Rīgas reģionālā biedrība. Pasākumu apmeklēja rekordliels dalībnieku skaits – gandrīz 100 cilvēku klātienē un arī daudzi attālināti LNS "Facebook" profilā, apliecinot pasākuma nozīmību un popularitāti.

Balvu nominācijā "LNS Gada zīmju valodas tulks 2024" saņēma **Zane Bondare**. Zane spējusi pārvarēt visas grūtības un paveikt izcilu darbu. Viņa ir pierādījusi, ka ar darbu un vēlmi pilnveidoties ir iespējams ne tikai uzlabot savas zīmju valodas prasmes un zināšanas, bet arī profesionāli izaugt līdz tādām līmenim, lai nodrošinātu pilnvērtīgu komunikāciju starp dzirdīgiem un nedzirdīgiem cilvēkiem.

Savukārt balva "LNS Gada algotais darbinieks 2024" tika piešķirta **Edgaram Celmiņam**, kurš saņēma siltus vārdus no prezidenta: "Mūsu vidū ir daudz lielisku darbinieku. Iespējams, jūs atceraties, kurš saņēma prezidenta pateicību pagājušajā gadā? Gada laikā šī pateicība, iespējams, iedvesmoja šo cilvēku, un 2024. gadā viņš ļoti aktīvi strādāja, čakli un neatlaidīgi veicot dažādus darbus."

Par **LNS Gada struktūrvienību 2024** tika atzīts **LNS Kopienas centrs**, par kuru Edgars Vorslovs izteicās šādi: "LNS ir liela organizācija ar ļoti plašu struktūru. Mums ir SIA, biedrības un nodaļas, un katrs cenšas paveikt savu darbu pēc labākās sirdsapziņas, taču ir kāds, kas izceļas ar lielu izaugsmi. 2024. gadā šis līderis bija LNS Kopienas centrs." LNS Kopienas centrs ir pierādījis, ka, sākot ar nelielu soli, var veidot ilgtspējīgas un vērtīgas pārmaiņas, kas bagātina LNS aktivitātes un sniedz iespēju nedzirdīgiem cilvēkiem bez vecuma ierobežojuma iesaistīties dažādās aktivitātēs, līdzdarboties, radot drošu un atbalstošu vidi.

LNS prezidenta pateicības rakstu par pašizliedzīgo un neatlaidīgo darbu LNS Kopienas centra pakalpojumu attīstībā saņēma **Edīte Brence**.

Nākamās nominācijas – **“LNS Gada pašvaldība 2024”** – laureāte bija **Tukuma novada dome**. LNS viceprezidente Brigita Lazda skaidroja: “Tukuma novada pašvaldība ir pelnījusi šo nomināciju par ieguldījumu atbalsta nodrošināšanā Rīgas RB Tukuma grupas darbībā. Pašvaldība ir sniegusi būtisku atbalstu šai grupai, nodrošinot bezmaksas telpas un īstenojot dažādas iniciatīvas, kas uzlabo nedzirdīgo cilvēku dzīves kvalitāti un integrāciju sabiedrībā.”

“LNS Gada notikums 2024” bija **“Homo Novus” festivāla izrāde zīmju valodā “Oda priekam”**. Ivars Kalniņš uzsvēra, ka šis notikums bija nozīmīgs nedzirdīgo kultūrā un sniedza iespēju arī plašāku sabiedrību iepazīstināt ar nedzirdīgo kultūru un zīmju valodu. Pateicoties šai izrādei, radās LNS nedzirdīgo koris, kas bija svarīgs un iedvesmojošs solis nedzirdīgo kultūras attīstībā.

Balva nominācijā **“LNS Gada inovācija kultūrā 2024”** tika piešķirta **Jauniešu kora “BALSIS” Ziemassvētku koncertiem “Klusa nakts”**. Ints Teterovskis, kora mākslinieciskais vadītājs, saņemot balvu, pateicās un pauda cerību, ka šī balva ir tikai sākums. Viņš cer kopā ar LNS kori uzstāties arī citos pasākumos.

Uzvarētājs nominācijā **“LNS Gada sadarbības partneris 2024”** – **SIA “Bite Latvija”**. Edgars Vorslovs uzsvēra, ka bez sadarbības partneriem LNS būtu grūti sasniegt savus mērķus. Viņš atzīmēja, ka LNS ir daudzi un dažādi sadarbības partneri, ar kuriem organizācija strādā, bet 2024. gadā nozīmīga sadarbība izveidojās tieši ar SIA “Bite Latvija”. **Pateicības raksti** tika pasniegti **Reinim Uzulniekam** par nozīmīgu atbalstu LNS attīstībā un **Invalīdu un viņu draugu apvienībai “Apeirons”** par sadarbību un atbalstu zīmju valodas popularizēšanā. Saņemot balvu, “Apeirons” vadītājs Ivars Balodis norādīja, ka viņi kopā ar LNS veido vēsturi, nevis vienkārši peld pa straumi.

Pasākuma noslēgumā **Dzintrai Intsonei** tika pasniegta **balva par mūža ieguldījumu**. Edgars Vorslovs sacīja: “Ir cilvēki, kas visu savu mūžu ir veltījuši nedzirdīgo savienībai, un tāda ir Dzintra Intsone. Paldies par visu, ko esi mums devusi!” Visu savu darba mūžu no 1961. gada (vairāk nekā 62 gadus) Dzintra ar

Balvu par mūža ieguldījumu saņem Dzintra Intsone.

Gada cilvēka balvu saņem Gunta Birnīte.

Gada brīvprātīgā balvu saņem Dmitrijs Grekovs.

Gada darbinieka balvu saņem Edgars Celmiņš.

lielu atbildības sajūtu un nemainīgu optimismu ir nostrādājusi LNS sistēmā. Viņa strādāja Rīgas mācību un ražošanas uzņēmumā par audēju, elektromontāžas cehā par brigadieru un vairāk nekā 28 gadus uzkopa LNS telpas.

Atzinība – **“LNS Gada cilvēks 2024”** – tika piešķirta LNS Kopienas centra vadītājai **Guntai Birnītei**. Pasniedzot balvu, Edgars Vorslovs izcēla Guntas Birnītes ieguldījumu aizvadītā gadā. Viņš norādīja, ka tas bija redzams visai nedzirdīgo kopienai. Gunta Birnīte, reaģējot emocionāli, sacīja, ka ir labi, ka var runāt ar zīmēm, jo balss trūc. Viņa pastāstīja, ka strādā LNS kopš 2001. gada un ir dziļi iesaistīta organizācijas darbā, piebilstot, ka bez LNS viņa nevarētu dzīvot.

Pasākumu noslēdza LNS koris, izpildot melodeklamāciju “Mīlas balāde”, kas radīja sirsnīgu atmosfēru. Noslēgumā LNS vadība izteica pateicību vakara vadītājiem par lieliski novadīto pasākumu, kā arī zīmju valodas tulkiem Katrīnai Ancānei un Aināram Ostvaldam, kuri nodrošināja informāciju arī dzirdīgajiem.

Edgars Vorslovs uzsvēra: “Vēlu visiem mīlēt ikvienu, iemīlēt visus, mīlēt mūsu organizāciju, Latvijas Nedzirdīgo savienību. Atkārtotā LNS devīzi – mēs esam dažādi, bet mūs visus vieno LNS. Paldies par paveikto pagājušajā gadā! Klāt jau 2025. gads, kas mūsu organizācijai ir īpašs – 105. jubilejas gads. Mēs visi šajā 105. gadā varam būt lepni un atcerēties mūsu priekšteču un mūsu pašu veikumu pieejamības uzlabošanai. Pricāsimies par šo gadu, centīsimies paveikt vēl vairāk, lai mēs visi būtu stiprāki un lai mums visiem būtu prieks!”

Brigita Lazda papildināja prezidenta teikto ar savu pateicību: “Es arī vēlos pateikt ikvienam lielu paldies, jo šeit ir LNS zieds, šeit ir paši labākie, šeit ir paši čaklākie, šeit ir brīvprātīgie – organizācija bez jums nevar. Reizēm mūs vajag norāt, izteikt kritiku, un tomēr reizēm mūs vajag paslavēt – tas viss tiek pieņemts. Šodien ir svētki, un svētkus svinēsim! Paldies jums!” Savukārt **Ivars Kalniņš** aicināja klātesošos iesaistīties arī turpmāk: “Nepazūdiet, esiet ar mums kopā arī šogad! Tas ir svarīgi, un vēlos jūs redzēt arī turpmākajos pasākumos. Par mums!”

Pasākuma vadītāji Jānis Skudra un Kristīne Krista Skudra.

Ar priekšnesumu uzstājas LNS vidējās paaudzes deju kolektīvs “Rītausma”.

Raitis Ozols un Edgars Vorslovs demonstrē koordinācijas spējas.

RĪGAS ĒBELMUIŽAS PAMATSKOLAI - 185!

Rīgas nedzirdīgo skolai jeb Rīgas Ēbelmuižas pamatskolai 21. februārī apritēja 185 gadi. Skolas vēsture sākās 1839. gada pavasarī, kad radās ideja, ka nedzirdīgiem bērniem vajag savu skolu. Skola nodibināta 1840. gadā. No 1899. līdz 2011. gadam skola atradās nedzirdīgo bērnu mācīšanai celtajā ēkā Marijas ielā 40, kas vēlāk tika pārdēvēta par Suvorova ielu 42, bet šobrīd ir Aleksandra Čaka iela 42. No 2011. gada skola atrodas Daugavas kreisajā krastā, Graudu ielā 21.

Rīgas Ēbelmuižas pamatskolas direktore Kristiāna Pauniņa stāsta, kā laika gaitā mainījušies skolas nosaukumi. No 1888. gada skolas nosaukums bija "Rīgas kurlmēmo skola". 1919. gadā tā tika pārdēvēta par "Rīgas pilsētas kurlmēmo bērnu skolu". Tāds nosaukums skolai bija līdz 1930. gadam, kad tā kļuva par "Rīgas pilsētas 1. īpatnējo skolu". 1938. gadā skolu atkal pārdēvēja par "Rīgas kurlmēmo skolu". 1945. gadā skolu pārsauca par "Rīgas valsts kurlmēmo skolu", un šāds nosaukums saglabājās līdz 1961. gadam. 1962. gadā skola atkal ieguva jaunu nosaukumu: "Rīgas nedzirdīgo bērnu internātskola/internātpamatskola". 2012. gadā tā kļuva par "Rīgas speciālo internātpamatskolu bērniem ar dzirdes traucējumiem", bet 2013. gadā – par "Rīgas internātvidusskolu bērniem ar dzirdes traucējumiem". Savu tagadējo nosaukumu – "Rīgas Ēbelmuižas pamatskola" – skola ieguva 2019. gadā.

"Tomēr pats svarīgākais – nedzirdīgu bērnu izglītošana – ir saglabājies. Kopš 2024. gada skola ir Eiropas nedzirdīgo skolu un resursu centru asociācijas HIPEN biedre, kas paver plašas sadarbības iespējas: pedagogi

var izzināt Eiropas nedzirdīgo skolu un resursu centru darba pieredzi, bet izglītojamie var iesaistīties "Erasmus+" projektos," stāsta Kristiāna Pauniņa. "Skolēni ar labiem panākumiem piedalās dažāda līmeņa sporta sacensībās peldēšanā, Baltijas čempionātos nedzirdīgajiem, Pasaules nedzirdīgo olimpiādēs, vizuālās un vizuāli plastiskās mākslas konkursos, integratīvās mākslas festivālā "Nāc līdzās!". Šobrīd notiek gatavošanās dalībai XIII Latvijas Skolu jaunatnes dziesmu un deju svētkos. Vēlēsim, lai izdodas!"

Pašlaik skolā mācās 97 izglītojamie. Šajā mācību gadā ir piepulcējušies

skolēni, kuriem nav dzirdes traucējumu. "Sadarbība un savstarpēja pieņemšana ir svarīgas prasmes, lai veidotu sabiedrību, kurā tolerance un integrācija ir patiesas vērtības," saka skolas direktore.

Viņa norāda, ka skolotāji ir piedalījušies mācību līdzekļa "Saproti mani!" 1.–3. klasei izstrādē un šobrīd norit aktīvs darbs pie līdzekļu piesaistes, lai šo darbu turpinātu arī 4.–6. klases vajadzībām.

"Pateicoties Baltijas Bērnu fonda atbalstam, skolai ir vēl viens mikroautobuss izglītojamo pārvadāšanai, savukārt izglītojamajiem nodrošināti individuāli, slēdzami skapīši mācību piederumu uzglabāšanai. Paldies!"

Kristiāna Pauniņa stāsta, ka ar Rīgas pašvaldības atbalstu skolā nomainīti 16 datori un 6 interaktīvie ekrāni, savukārt Izglītības un zinātnes ministrija skolotājiem un 6.–9. klašu skolēniem nodrošinājusi portatīvos datorus. Skola gaida skaņu pastiprinošu aparāturu Eiropas Sociālā fonda projekta ietvaros.

Kristiāna Pauniņa: "Skola savu dzimšanas dienu ar skaistu pasākumu nosvinēja 2025. gada 21. februārī, bet **2025. gada 23. maijā notiks absolventu salidojums**, kurā varēs atcerēties skolas laikus. Laipni aicināti! Sveicot visus – izglītojamus, darbiniekus, vecākus un absolventus – skolas 185. jubilejā, vēlos novēlēt saglabāt savstarpēju cieņu, uzticēšanos un sadarbību, lai sasniegtu skolas un ģimenes kopīgā darba galveno mērķi – izglītotu jaunietus!"

Skolas logo ir ozola zīle, kas simbolizē dižkoka spēku, izturību un sparus. •

Teksts: Elfa Kesenfelde

Foto: Ulda Ozola personiskais arhīvs

IESPAIDI

“SIGN 10” KONFERENCE TRINIDĀDĀ UN TOBĀGO

Trinidāda un Tobāgo ir salu valsts, kas sastāv no divām galvenajām salām – Trinidādas un Tobāgo – un vairākām mazākām salām. No 1639. līdz 1693. gadam Tobāgo sala bija Kurzemes hercogistes kolonija, dēvēta par Jaunkurzemi. Šo zemi aplūkot devās nedzirdīgais latvietis Uldis Ozols, kurš kā Islandes pārstāvis no 3. līdz 7. decembrim piedalījās “Sign 10” konferencē. Pēc ceļojuma viņš devās uz Latviju, lai svinētu Ziemassvētkus, un labprāt dalījās savos iespaidos par konferenci un ceļojumu ar “Kopsolī”!

Pastāsti, lūdzu, par savu nokļūšanu Trinidādā un Tobāgo un “Sign 10” konferences norisi!

Mani ceļojumi lielākoties saistīti ar darba komandējumiem. Šoreiz kā Islandes pārstāvis ar diviem kolēģiem piedalījos “Sign 10” konferencē, kas notika jau desmito reizi. Konference piedāvāja prezentācijas par daudzām tēmām, kas saistītas ar zīmju valodu un nedzirdīgo kopienas izpēti. Tika apspriestas zīmju valodas tiesības un atzīšana, izglītība zīmju valodā, valodniecība, nedzirdīgo studijas, nedzirdīgo antropoloģija, cilvēktiesības, nedzirdīgo politika.

Trinidādā un Tobāgo zīmju valodas tulkus pakalpojumu līmenis ir ļoti zems, tulkošana nenotiek precīzi un sinhroni, kā arī tiek pārkāptas cilvēktiesības. Lai gan tur ir universitāte, kur apmāca zīmju valodas tulkus, tulki pārsvarā ir CODA un dzirdīgās personas, kas prot zīmju valodu un uzskata, ka ar to ir pietiekami, lai tulkotu. Līdz ar to Trinidādā un Tobāgo nedzirdīgie cīnās par savām tiesībām.

Auditorijas dalībnieki lielākoties bija no Dienvidamerikas. No Eiropas bija tikai Vācijas, Anglijas, Islandes un Itālijas pārstāvji. Piedalījās arī dalībnieki no Jaunzēlandes.

Lektori bija apmēram 46 sertificēti, profesionāli nedzirdīgi

pasniedzēji – pārsvarā valodu pētnieki, lingvisti, akadēmiķi – no dažādām pasaules valstīm: Dienvidamerikas, Amerikas savienotajām valstīm un Latīņamerikas. Viņi darīja visu iespējamo, lai pēc konferences tās dalībnieki varētu aizvest mājās jaunas zināšanas un tās pielietot. Bija ļoti daudz, par ko izglītot vietējos interesentus.

Vai vari padalīties ar kādiem interesantiem faktiem par konferenci un tajā uzzināto?

Konferencē netika izmantoti zīmju valodas tulkus pakalpojumi, jo dalībnieki lielākoties bija nedzirdīgie, kas pārvalda starptautiskās zīmes. Bija arī daži dzirdīgie, par kuriem gan nevarētu pateikt, ka viņi ir dzirdīgi. Dzirdīgajiem bija pašiem jācenšas tikt galā bez tulka, un viņi tika galā godam. Konference notika universitātē, kuru aplenc sēta ar dzeloņdrātīm. Bija ļoti stingra apsardze ar bruņojumu, gluži kā cietumā! Uz konferenci un no tās mūs, dalībniekus un lektoros, pārvadāja ar speciāliem autobusiem. Drošības apsvērumu dēļ pašiem brīvsolī pa vakariem nebija iespējams pastaigāties – tas bija pat strikti aizliegts! Trinidādā un Tobāgo ir bīstami uzturēties vienam, jo bieži notiek zādzības un sadzīviski

uzbrukumī, kas nereti beidzas ar slepkavību.

Lektore no Kenijas pastāstīja par mācību procesa problēmām nedzirdīgajiem bērniem. Valstī runā un raksta angliiski, bet zīmju valoda ir kenijiešu. Abām valodām ir jāsaplūst kopā, kas rada izaicinājumus.

Tagad interesantākā daļa – personīgais ceļojums. Ko tu par to vari pastāstīt?

Jā, pēc konferences plānojām paceļot dažas dienas. Ilgāk nevarēja – bija saspringts plāns. Pirmais kultūršoks bija tas, ka salā ir tik daudz melnādainu cilvēku – apmēram 99 % iedzīvotāju. Tas tāpēc, ka aptuveni 1500. gadā uz šejieni no Āfrikas ievada vergus, kas ir pašreizējo iedzīvotāju priekšteči. Otrais kultūršoks bija par ēdieniem. Tie ir savdabīgi, vienkārši ēdieni, kas neizceļas ar pievilcīgām krāsām, pārsvarā brūnganos toņos. Tomēr ēdieni bija garšīgi. Tika strikti ieteikts neēst augļus, jo tie var izraisīt vēdergrauzes un caureju. Pirms braukšanas tiku potēts pret dzeltenu kaiti un trakumsērgu, jo tur klaiņo ļoti daudz suņu.

Minēji, ka pašiem nebija ieteicams pastaigāties un tikāt nodrošināti ar autobusu. Kā tev izdevās apceļot un aplūkot Tobāgo? Vai nolīgāt apsardzi kā prezidenti?

Labs jautājums! Mēs trijātā ar vietējās policijas palīdzību nolīgām taksistu, kurš mūs izvadāja pa salu un līdz ostai, rūpējoties par mūsu drošību. Ar kuģi trīs stundu laikā pārpeldējām no Trinidādas uz Tobāgo – mierīgi un droši. Tad aplūkojām mūsu Jaunkurzemi. Redzējām mūsu pieminekli uz Tobāgo salas ar vēsturisko vēstījumu. Ļoti jūtama Kurzemes aura – jūra blakus, brīvsolī ganās skaistas kazas, kas kāri mēlojas ar garo, zaļo zāli! Diemžēl nesastapu nevienu, kas varētu pastāstīt par Jaunkurzemes vēsturi.

Kad būs nākamā konference?

Nākamā konference būs Itālijā, Romā, 2025. gada jūlijā. Tā būs citādāka – tieši par nedzirdīgo izglītību. Es ceru, ka arī mūsējie no Latvijas būs tur! •

Sīkāka informācija par konferenci:

Apmēram četrus gadus strādāju apģērbu veikalā "Massimo Dutti".

Kā tu sāki cept kūkas?

Kad vēl strādāju "Massimo Dutti", sākās Covid-19 pandēmija. Klientu skaits ļoti saruka, un līdz ar to man samazināja darba stundas. Tad, tā teikt, sēdēju mājās, un kūkas kaut kā dabiski ienāca manā dzīvē.

Kūku cepšana sākās kā hobijs. Sāku eksperimentēt, pirku meistarklases, mācījos. Man tas ļoti patika. Es nebiju domājusi, ka varēšu to pārvērst arī biznesā – ka sāksu tās tirgot. Tas tā ļoti organiski sanāca.

Atceros, bija 14. februāris, Valentīndiena. Es sāku cept eklērus ar uzrakstiem. Visi Dobelē mani pazina kā eklēru cepēju. Pēc tam sāku cept arī citus konditorejas izstrādājumus. Gadu gaitā piedāvājums izauga milzīgs.

Es cepu savā virtuvē, man ir mājas konditoreja. Palīgu man nebija un nav. Esmu spējusi visu mierīgi izdarīt 100 cilvēku kāzām un korporatīviem pasākumiem. Galvenais ir saplānot laiku. To visu es varēju apvienot ar pilnas slodzes tulkošanas darbu, jo parasti kūkas pasūta brīvdienām.

Vai atceries savu pirmo pasūtījumu?

Tas bija 2020. gads, Ziemassvētku laiks. Es taisīju kūciņas tādos mini trauciņos. Tobrīd man ļoti patika svaigā Oreo kūka ar maskarponi. Vēl gatavoju Oreo svaigā siera kūkas burciņās. Arī Banoffee pīrāgus – ar smilšu mīklas pamatni, maskarponi, karameli un banāniem. Gatavoju tās burciņās. Piedāvāju tieši uz Jauno gadu. Pirmais pasūtījums bija no ļoti labas paziņas. Pasūtīja sev un mammai. Kaut kā sagadījās, ka viņi visi bija saķēruši kovidu. Kad prasīju atsauksmi, viņa teica: "Bija ļoti skaisti, bet mēs nejutām garšu". Tas bija pirmais pasūtījums.

Kāds ir tavu kūku piedāvājums?

Manā piedāvājumā ir tikai tas, kas garšo man pašai. Man negaršo Pavlova kūkas, un es tās nepiedāvāju. Man negaršo Napoleons, un tāpēc arī šādas kūkas negatavoju. Lauku tortes man arī nepatīk.

Man ir plašs piedāvājums. Mana populārākā ir Ferrero kūka, kas garšo pēc "Ferrero Rocher". Gatavoju arī Bento kūciņas – mazkūciņas, kas tagad ir modē.

Es neesmu izmācījusies par pārtikas

KATRĪNA ANCĀNE: MANAS SIRDSLIETAS – TULKOŠANA UN KŪKAS

Zīmju valodas tulce Katrīna Ancāne ir CODA jeb nedzirdīgu vecāku dzirdīgais bērns. Zīmju valodu viņa pārzina no bērnības. Vecāki uzstāja, lai viņa mācās par zīmju valodas tulku. Toreiz viņa vēl nenojauta, cik ļoti pateicīga un priecīga būs par šo izvēli. Jau gandrīz pusgadu Katrīna strādā par zīmju valodas tulku arī Latvijas Televīzijā (LTV). Par tulka darbu, izaicinājumiem un gandarījumu, kā arī par savu otru sirdslietu – kūku cepšanu – Katrīna pastāstīja "Kopsolī".

Cik viegli vai grūti ir tulkot raidījumus?

Ar laiku tulkot kļuva vieglāk. Arvien vairāk sanāk tulkot dažādus interesantus raidījumus, un līdz ar to sāk augt arī pieredze. Protams, tas ir izaicinājums. Visbiežāk tulkoju ierakstus, bet dažreiz arī tiešraides. Man šķiet, ka tiešraides ir nervus kutinošākas. Tad saproti, ka kļūdīties nedrīkst.

Es jau zināju, ka man tas ļoti patīk. Man patīk filmēties – tulkot kameras priekšā. Un man tas patīk arvien vairāk un vairāk. Līdz tādām līmenim, lai tulkotu, piemēram, "Dienas ziņas" plkst. 18.00, man, protams, vēl ir jāaug. Arī līdz sporta ziņām – ziņu diktors tik ļoti ātri runā! Šīs piespēles, komandu nosaukumi, sportistu vārdi... līdz tam vēl jāaug. Kad mājās skatos, kā kolēģi tulko, pati arī tulkoju līdzī. Es arī tā gribu. Viņi netulko katru vārdu. Man patīk iztulkot pilnīgi visu – katru vārdu. Taču es saprotu, ka ziņās vai sporta ziņās tas pat īsti nav vajadzīgs. Vajag kompakti to visu parādīt, lai doma un jēga ir skaidra.

Zīmju valodā vienam vārdam var atbilst trīs vai četras zīmes. Piemēram, piektdien tulkoju

raidījumu "Kultūršoks", un tur tika lietots vārds "mecenāts". Labi, ka pirms tam saņēmu šī raidījuma tekstu, jo nezināju šī vārda nozīmi. Izrādās, tas ir brīvprātīgs mākslas atbalstītājs. To nevar parādīt ar vienu zīmi. Tad ir ātri jāparāda trīs zīmes. Tas, protams, ir prakses jautājums.

Ko darīt, ja tiešraidē dzirdi vārdu, kuru nezini, kā iztulkot?

Šādos gadījumos mēs visbiežāk daktilējam – rādām to pa burtiem.

Kur tu strādāji iepriekš?

Mācoties par surdotulku Jūrmalā, SIVA koledžā, es jau 1. kursa 2. semestrī sāku strādāt LNS. Tur nostrādāju aptuveni divus gadus, tad aizgāju, bet pēc Covid-19 pandēmijas atgriezos. Kopējais darba stāžs varētu būt pieci vai seši gadi. Šobrīd strādāju gan LNS, gan LTV.

Visu mūžu esmu dzīvojuši Dobelē, un man bija ļoti grūti izbraukāt no Dobeles uz Rīgu. Ceļā pagāja ļoti daudz laika. Vienu nedēļu mācījos un vienu varēju strādāt. Ar pusslodzes algu bija grūti izbraukāt. Sāku strādāt Dobeles skolā par lietvedi. Nostrādāju tur divus mācību gadus.

tehnoloģi vai konditori. Man nav diploma. Esmu vienkārši entuziaste. Man ļoti patīk analizēt ēdienus un to salikumus. Tāpēc es zinu, kas labi saiet kopā un kas – nē. Ļoti daudz eksperimentēju. Gatavoju sev. Pašlaik sakarā ar pārvākšanos es iepauzēju kūku cepšanu, bet martā atkal sāksu gatavot aktīvāk.

Kas ir tava sirdslieta – darbs vai "kūkošana"?

Gan darbs, gan kūku cepšana ir manas sirdslietas. "Kūkošana" ir tāda kā meditācija. Forši, ja tās var taisīt bez stresa – ja nav laika ierobežojuma. Pieļauju, ka tā ir jebkuram māksliniekam. Es arī uzskatu, ka, ja mākslinieku neviens nesteidzina, tad viss sanāk ļoti labi.

Tulkošana ir ļoti interesanta. Kad pēc koledžas pabeigšanas sāku strādāt, mani tas laikam īsti neuzrunāja. Vecāki mani, tā teikt, pierunāja mācīties. Tagad man ir cita enerģija – tik forši, ka katru dienu notiek kaut kas jauns! Piemēram, vienu dienu eju pie ārsta, nākamajā dienā – pie cita speciālista, bet vakarā jātulko kursi. Man kā tulkam tas ir ļoti vērtīgi. Protams, visu nevar atcerēties, bet, ja ir interesanta tēma, tad ir forši tulkot. Ir iespēja pašam kaut ko iemācīties. Tagad es strādāju ar tiešām lielu, lielu atdevi.

Un man patīk, ka mēs, tulki, varam

klientiem kaut ko iedot arī no sevis. Piemēram, reizēm mums pie ārsta nedaudz jāpagaida gaitenī. Tad mēs parunājamies. Man interesē, kāda cilvēkiem ir dzīve, kas viņiem ir aktuāls. Es vienmēr mēģinu iedot klientiem kaut ko pozitīvu. Piemēram, pēc vizītes pie ārsta es vienmēr novēlu klientam veselību, saku: "Turies, dzer vairāk ūdeni!" Iedodu kaut ko no sevis. Ne jau medicīniski iejaucos – nē. Vienkārši iedodu pozitīvismu. Es cenšos arī visu maksimāli iztulkot. Ja klients kaut ko nesaprot, tad pārfrāzēju tā, lai viņš tiešām visu saprot. Piemēram, ja ārsts kaut ko stāsta, es pārjautāju, vai klients saprata. Tas nav tā sausi – notulkot un aiziet. Ļoti cenšos pieiet personiski. Taču, protams, mēs – zīmju valodas tulki – neesam sociālie darbinieki vai asistenti, neesam arī draugi. Dažreiz klienti pārkāpj robežas. Mums vienkārši ir jābūt tulkiem.

Kāpēc tu aizgāji mācīties par surdotulku?

Kad pabeidzu 12. klasi, man to ieteica tētis ar pamāti. Viņi teica, ka ir šāda skola un man ir nepieciešamās zināšanas. Mana mamma ir nedzirdīga, bet tētis – vājdzirdīgs. Tajā laikā es dzīvoju kopā ar tēti. Ar mammu es ļoti bieži tikos, braucu pie viņas uz Rīgu. Zīmju valodā pārsvarā sazinājos tikai ar mammu. Tagad tētis vairāk cenšas ar mani runāt zīmju valodā. Viņam tas tagad ļoti patīk.

Bet tolaik es ļoti kautrējos, ka mana mamma ir nedzirdīga. Pabeidzot 12. klasi, viņa mēģināja man pateikt, ka man tomēr jālepojas ar to, ka es tik labi zinu zīmju valodu.

Es aizgāju mācīties. Tur man bija ļoti vienkārši, jo man jau bija zināšanas. Es domāju – kas tur tāds ir? Ko es jaunu iemācīšos? Bet es ļoti daudz iemācījos. Mēs ar mammu dzīvojām Madonas pusē, kur ir nedaudz atšķirīgas zīmes. Jūrmalā man mācīja pareizas zīmes.

Es uzskatu, ka nav pareizi uzspiest visiem nedzirdīgo vecāku dzirdīgajiem bērniem strādāt par tulkiem. Tas nav viņu pienākums. Katram ir savs ceļš un sava dzīve.

Ir tādi cilvēki, kuri jau no agra vecuma nekautrējas, ka viņiem ir nedzirdīgi vecāki. Man vajadzēja pārvarēt to, ka es kautrējos. Tagad es ļoti lepojos. Esmu priecīga un pateicīga, ka mācījos. Esmu pateicīga par šādu pieredzi – tā ir ļoti vērtīga. •

Sākums 2. lp.

Latgales reģionālā biedrība

• **SIA "LNS Dane" grupas** kopsapulce notika 15. janvārī. Par grupas vadītāju ir ievēlēta Jeļena Dmitrijeva, savukārt par biroja locekļiem – Žanna Poikāne un Jūlija Aleksejeva.

• **Daugavpils teritoriālās grupas** pārvēlēšanu sapulce notika 15. februārī. Sapulcē piedalījās 45 no 78 biedriem. Par grupas vadītāju ievēlēta Regīna Radkeviča. Kopā ar Regīnu birojā darbosies Anita Slavinska, Valentīna Staškeviča, Elvīra Čaika un Andrejs Koroļovs.

• **Līvānu biedru grupas** kopsapulce notika 22. februārī. Tajā piedalījās 9 no 12 biedriem. Jaunais grupas vadītājs – Māris Cvetkovs, grupas biroja locekļi – Žanna Kalniņa un Jānis Strupais.

• **Preiļu teritoriālās grupas** kopsapulce notika 22. februārī. Par grupas vadītāju ievēlēts Dmitrijs Ivanovs. •

Ekskursija zīmju valodā

9. martā plkst. 12.00 Latvijas Nacionālais mākslas muzejs aicina apmeklēt ekskursiju zīmju valodā, kas būs veltīta Ludolfa Liberta darbībai Latvijas Nacionālajā operā. Ludolfs Liberts bija viens no vadošajiem izrāžu scenogrāfiem, tērpu māksliniekiem un režisoriem. No 1924. līdz 1938. gadam viņš veidoja skatuves noformējumu ievērojamam skaitam iestudējumu. Kopā ar mākslinieci Dr. art. Ritu Broku un zīmju valodas tulci Egiju Salacieti iepazīsiet autora pieeju skatuves mākslinieciskā noformējuma izstrādē. Vairāk informācijas:

Izrādes ar titriem

Latvijas Nacionālais teātris turpina piedāvāt izrādes ar titriem latviešu valodā martā un aprīlī: "Bezkaunīgais vecis" – 3. aprīlī; "Nacionālais kanāls" – 7. martā, 20. martā un 17. aprīlī; "Cilvēki laivās" – 15. martā; "Ilgu tramvajs" – 25. un 29. aprīlī. Titri būs pieejami mobilajā lietotnē "Teātru titri". Plašāka informācija:

ATRAST SEVI UN JUSTIES NOVĒRTĒTAM. PUTZFRAU.LV PIEREDZE

Nodarbinātība sniedz cilvēkiem ne tikai finansiālu stabilitāti, bet arī iespēju būt daļai no sabiedrības, attīstīties un justies novērtētiem. Tomēr nedzirdīgajiem darba tirgū joprojām ir izaicinājumi - darba devēji baidās no komunikācijas grūtībām, un tiem trūkst pietiekamas izpratnes par nedzirdīgo spējām. PUTZFRAU.lv ir viens no uzņēmumiem, kas ne tikai pieņēmis darbā nedzirdīgos, bet arī pielāgojis darba vidi viņu vajadzībām. Uzņēmuma vadītāja Signe Jansone stāsta par savu pieredzi, nodarbinot nedzirdīgos.

Par PUTZFRAU.LV

Mūsu moto: "Ar vieglu roku, ar vieglu baltu spalvas slotu viss spīd un laistās". Nosaukums radies, pateicoties ģimenes draugiem. Vācu valodā "putzfrau" nozīmē "uzkopējs", "tīrītājs", "apkopējs". Savas meitenes nesaucu par apkopējām, dēvēju viņas par mājkalpotājām - tas skan daudz mīļāk un jaukāk, kā arī lieliski atspoguļo to, kas mēs patiesībā esam un ko mēs darām. Jau 16 gadus palīdzam cilvēkiem atbrīvoties no putekļiem,

tādējādi atvieglojot viņu ikdienas rūpes. Uzkopjam ne tikai privātmājas un dzīvokļus, bet arī biroja telpas.

Nedzirdīgie - uzticami un centīgi darbinieki

Sadarbība ar nedzirdīgiem cilvēkiem izveidojās pavisam nejauši. Savas darbības sākumā publicējām sludinājumu par uzkopšanas darbinieka vakanci. Atsaucās kāds puisis, kuram ir nedzirdīga sieva. Apspriežoties ar partneri, sapratām, ka cilvēkam, kurš ir gatavs mācīties, strādāt un attīstīties, nedzirdība nevar būt šķērslis uzņemšanai darbā. Uzaicinājām šo dāmu uz interviju. Protams, mums kā darba devējiem izaicinājums ir zīmju valodas nezināšana. Intervija noritēja veiksmīgi, sazinoties rakstiski uz papīra. Apspriedām viņas vēlmes un mūsu piedāvājumu. Šobrīd, skatoties uz viņas dēlu, kurš jau ir izaudzis, 12 gadu vecs, spēju novērtēt un pamanīt lietas, kurās esam auguši kā darba devēji un kurās auguši darbinieki. Lai arī šī meitene jau ir pārvākusies uz dzīvi Vācijā, mēs joprojām komunicējam.

Pateicoties šai veiksmīgajai sadarbībai, mūsu pulkam pievienojās jauni nedzirdīgi darbinieki. Varu apgalvot, ka nedzirdīgie cilvēki kā darbinieki ir centīgi, mērķtiecīgi nopelnīt, vēlas iesaistīties darba vidē un būt noderīgi. Mūsu intereses sakrīt, tādēļ sadarbība norit veiksmīgi. Atšķirībā no daudziem citiem darba devējiem, kuri nedzirdīgajiem atsaka tieši dzirdes traucējumu dēļ, mēs spējam viņiem nodrošināt ilgtspējīgu darbavietu. Novērtējam viņu spējas un veicinām piederības un nozīmīguma sajūtu.

Mēs strādājam ne tikai slēgtās telpās, bet arī publiskos pasākumos ārā, piemēram, Rīgas svētkos. Jau divus gadus esam piedalījušies Vecrīgas epicentra uzkopšanā svētku laikā. Tas, protams, ir izaicinājums - lielākas komandas izveide, darbinieku lokācijas noteikšana, darbiniekiem jābūt individuālām prasmēm organizēt savu darbu. Darbiniekiem pašiem ir jānovērtē savas atbildības zonas tīrība un jāuztur svētku sajūta. Vienlaikus jābūt nemanāmiem, ļaujot svētku apmeklētājiem priecāties. Mūsu nedzirdīgās meitenes piedalās šajos masu pasākumos.

Līdz šim esmu pieminējusi tikai

meitenes, tomēr mums ir arī nedzirdīgi puīši un vīrieši, kuri ir gatavi strādāt! Vīrieši visbiežāk piedalās vīrišķīgu darbu veikšanā, piemēram, logu mazgāšanā un grīdu vaskošanā. Ilggadējiem darbiniekiem tomēr gadi rit un ir jānodod savs arods jaunajiem.

Komunikācija darba vidē

Komunikācijā ar nedzirdīgajiem darbiniekiem izmantojam mūsdienu tehnoloģijas - pārsvarā "WhatsApp" un "Telegram" lietotnes. Ļoti interesanti ir tas, ka komunikācija rakstiski notiek gan latviešu valodā, gan krievu valodā ar latviešu burtiem, tādējādi atvieglojot manu uzdevumu. Komunikācija rakstiski nav viegla - katrs esam ar savām rakstura iezīmēm un uzrakstīto saprotam citādāk. Tāpēc dažkārt rodas konfliktsituācijas - cilvēki asi reaģē uz kritiku, aizrādījumiem vai pārprot rakstīto. Veiksmīgai komunikācijai mums palīgā nāk tulki. Vēlos pateikt milzīgu paldies tulkiem, kuri mums palīdz komunicēt ne tikai intervijās, bet arī videozvanos. Šo gadu laikā esmu iepazinusies ar superīgiem tulkiem. Šķiet, ka pēc balss spēju atpazīt, kurš tulks man zvana. Esmu pateicīga par šādu pilnvērtīgas komunikācijas iespēju.

Pateicoties mūsdienu tehnoloģijām, ikdienas komunikācijā mums ir savas izdomātās "zīmītes", kas raksturo kādu no veicamajiem darbiem: diena, laiks, tīrīšanas veids (ikdienas tīrīšana, ģenerālā tīrīšana). Atceros gadījumu, kad mums vajadzēja sarunāt tikšanos kādā Rīgas ielu krustojumā. Domāju, kā paskaidrot vajadzīgo tikšanās vietu. Parādīju krustu, baznīcas zīmi, tādējādi izdevās norādīt precīzo tikšanās vietu. Kuriozu mūsu sadarbībā ir diezgan daudz.

Zīmju valoda un nedzirdīgo kopiena man nav sveša. Esmu izaugusi Rīgas Raiņa vidusskolā, kur strādāja mana mamma Brigita Miežīte. Viņa pasniedza matemātiku nedzirdīgiem cilvēkiem. Nedzirdīgos esmu iepazinusi jau no bērnības, tādēļ nebiju izbrīnīta par šādu cilvēku eksistenci, par viņu noderību, spēju strādāt un attīstīties. Gadu gaitā esmu kļuvusi arī par mammas bijušo skolēnu darba devēju, kas man sagādā vēl lielāku prieku un gandarījumu!

Man ir liels prieks par to, ka nedzirdīgiem cilvēkiem ir dota iespēja darīt to, ko viņi pie mums dara!

(Šajā brīdī pār Signes vaigiem plūst asaras.) Es varu viņiem dot iespēju būt noderīgiem, iekļauties sabiedrībā, parādīt un attīstīt savas prasmes, atrast sevi, kā arī nopelnīt. Par viņiem kā darbiniekiem es varu teikt tikai to labāko!

Gribētu ieteikt skolās, arī nedzirdīgo skolās, mācīt komunikāciju un mijiedarbību darba vidē. Es gribētu aicināt apgūt sadarbības, izpalīdzības un atbalsta prasmes savstarpējās

attiecībās. Darba vidē nedzirdīgajiem bieži rodas konfliktsituācijas, ko izraisa lasītprasmes un rakstītprasmes trūkums. Rodas pārpratumi saziņā gan ar darba devēju, gan kolēģiem. Mans lepnums ir nedzirdīgā darbiniece Anita. Nespējot izprast rakstīto, viņa vienmēr jautā tulkam tulkojumu zīmju valodā, tomēr visi tā nedara.

Nobeigumā vēlos aicināt – tīrām, pucējam, spodrinām! Ejam dzīvē un darām! Ja ir cilvēki, kas patiešām vēlas

un ir gatavi strādāt, varat pieteikties pie manis. Labprāt visu izskaidrošu, došu padomu, lai darbs noritētu vieglāk! •

PUTZFRAU LV

Teksts: Līga Kotova

Foto: Artūra Vindača personiskais arhīvs

VAĻASPRIEKŠ NEDZIRDĪGAJĒM - MAKŠĶERĒŠANA

"Facebook" lapā "Nedzirdīgie LV" 2024. gada nogalē tika publicēta informācija par nedzirdīgajiem makšķerētajiem, kuri pārstāv dažādus Latvijas reģionus. Makšķerēšana ir iemīļota nodarbe daudziem nedzirdīgajiem. Šajā rakstā uzzināsi par nedzirdīgo makšķerētāju klubiem un lielākajiem pagājušā gada lomiem.

Edgars Brižs un "Latvia Deaf Fishing"

Edgars Brižs no Valkas ir viens no zināmākajiem nedzirdīgajiem makšķerētājiem Latvijā. Šobrīd Edgars strādā Islandē par celtnieku. Pirms daudziem gadiem viņam radās ideja par makšķerētāju kluba dibināšanu, un 2010. gadā viņš izveidoja "Latvia Deaf Fishing" ("Latvijas nedzirdīgo makšķerēšana"), kas apvieno nedzirdīgos makšķerētājus no visas Latvijas. Deviņus gadus Edgars pats vadīja šo klubu, bet pēc tam vadību pārņēma Elvis Kristapsons, Aleksandrs Romanovs un tagad – Andris Žurakovskis, kurš aktīvi sadarbojas ar Latvijas Nedzirdīgo sporta federāciju (LNSF).

Lai gan Edgars vairs aktīvi nemakšķerē, viņš turpina veicināt makšķerēšanas popularitāti, mudinot nedzirdīgos cilvēkus pievērsties šai nodarbei. Viņš izveidojis "Telegram" grupu "Makšķerēšana nedzirdīgo", kur dalībnieki var dalīties ar informāciju par saviem lomiem, fotogrāfijām un video. 2024. gada nogalē šajā grupā tika organizēts konkurss, kurā katrs makšķerētājs varēja iesūtīt foto un informāciju par gada lielāko lomu.

Artūra Vindača interešu klubs "Zelta zivtiņa"

Artūrs Vindača, kurš dzīvo Rēzeknē un strādā par celtnieku, kopš 2011. gada vada interešu klubu "Zelta zivtiņa". Klubs apvieno deviņus

aktīvus makšķerētājus, kas piedalās dažādās makšķerēšanas sacensībās un draudzības spēlēs gan Latvijā, gan ārpus tās. Klubs organizē gan zemledus makšķerēšanas sacensības ziemā, gan spinningošanas un kastinga sacensības siltajos gadalaikos. Artūrs sadarbojas arī ar "Latvia Deaf Fishing". Pirms trim gadiem Artūrs ieviesa konkursu, kurā makšķerētāji sacenšas ar lielāko noķerto zivi. Katrs dalībnieks iemaksā gada dalības maksu, un gada beigās ar naudas balvām tiek apbalvoti uzvarētāji. Balvas palīdz uzvarētājiem iegādāties nepieciešamo makšķerēšanas aprīkojumu.

Lai nodrošinātu godīgumu, makšķerētāji savu lomu izmērus pierāda ar fotogrāfijām no ķeršanas vietas. Tas palīdz izvairīties no viltojumiem, piemēram, papildu svāra pievienošanas zivīm.

2024. GADA REZULTĀTI

Lielākie asari:

- 3. vieta – Vladislavs Kravalis (40,5 cm)
- 2. vieta – Aleksandrs Romanovs (41 cm)
- 1. vieta – Andris Fomins (41 cm)

Lielākās līdakas:

- 3. vieta – Andris Fomins (80 cm)
- 2. vieta – Valērijs Vīnogradovs (86 cm)
- 1. vieta – Aleksandrs Romanovs (1,08 m)

Lielākie zandarti:

- 3. vieta – Andris Fomins (56 cm)
- 2. vieta – Valērijs Vīnogradovs (57 cm)
- 1. vieta – Aleksandrs Romanovs (58 cm)

Lai 2025. gads atnes jaunas uzvaras un lieliskus lomus visiem makšķerētājiem! •

SVEICAM MARTA
JUBILĀRUS!

Marts ir pavasara sākums – laiks, kad daba mostas no ziemas miega un apkārt viss sāk ziedēt un plaukt. Gaisā ir jūtama jauna dzīvība, un ar katru siltāko dienu mūsu sirdis piepildās ar cerību un optimismu. Šajā īpašajā mēnesī, kad saules stari kļūst arvien spēcīgāki, mēs ar prieku sveicam mūsu jubilārus. Vēlam, lai katra jūsu diena ir kā pavasara zieds – krāsaina, dzīvīga un priekpilna! Lai šis mēnesis jums dāvā daudz laimes, sirsnīgas tikšanās un skaistas atmiņas!

RĪGAS BIEDRĪBĀ

02.03. DZINTARS FAUSTS

06.03. IRINA LŪSE

11.03. MARUTA KUZMINA

11.03. VITĀLIJS ŠĻOMINS

11.03. DZINTRA SJAKSTE

15.03. RIČARDS TIHONOVŠ

17.03. EVITA BARBULATA

19.03. INTS SKUDRA

20.03. IRĒNA LĀCE

23.03. MĀRA RIKENA

23.03. MAIRITA REINHOLDE

29.03. JEĻENA LAZDIŅA

30.03. HARIJS RENCIS

KURZEMES BIEDRĪBĀ

11.03. SARMĪTE VALDMANE

15.03. JĀNIS OSKARS BIRĢELIS

VIDZEMES BIEDRĪBĀ

24.03. ARNITA DIČPETERE

LATGALES BIEDRĪBĀ

15.03. OĻEGS BEĻEVIČS

17.03. JĀZEPS RŪRĀNS

Teksts: Līga Kotova

MĀKSLA VISIEM:
LNMM ESKURSIJAS
UN VIDEOGIDS ZĪMJU
VALODĀ

Latvijas Nacionālais mākslas muzejs (LNMM) sper nozīmīgu soļu, lai māksla būtu pieejama ikvienam, arī nedzirdīgajiem. Pēdējo gadu laikā muzejs ir ieviesis vairākas inovācijas, kas vērstas uz iekļaujošas kultūras vides veidošanu.

Ekskursijas ar tulkojumu zīmju valodā

2023. gada maijā LNMM pirmo reizi tika organizēta atvērta ekskursija ar zīmju valodas tulkojumu, lai veicinātu mākslas, kultūras un informācijas pieejamību cilvēkiem ar dzirdes traucējumiem. Pirmais mākslas zinātnieks, kurš vadīja ekskursiju, bija Eduards Dorofejevs. Šobrīd gida lomā ir māksliniece un pētniece Dr. art. Rita Bokta, kura apmeklētājiem piedāvā interesantus un saistošus stāstījumus. No pašiem pirmsākumiem līdz pat šim brīdim ekskursijas tulko zīmju valodas tulce Egija Salaciete. Šīs ekskursijas notiek katra mēneša otrajā pusē.

Jaunums – videogids zīmju valodā

LNMM sadarbībā ar Latvijas Nedzirdīgo savienību ir radījis pirmo videogida versiju ar zīmju valodas tulkojumu. Šis videogids pagaidām ir pieejams tikai gleznotājas Līgas Purmales personālizstādei "Pagājušo prieku dārzs", kas apskatāma no 7. februāra līdz 10. augustam. Pie izstādītājiem mākslas darbiem izvietoti QR kodi. Tos noskenējot, iespējams noskatīties video zīmju valodā ar skaidrojumiem par mākslas darbiem. Šo funkcionalitāti iespējams izmantot, arī lejupielādējot muzeja mobilo lietotni "Mākslas muzejs".

Videogids zīmju valodā:

Lai uzzinātu vairāk par videogida izveidi, aprunājāties ar Jolantu Znotiņu, kura zīmju valodā iepazīstina izstādes apmeklētājus ar gleznām.

Kā tu nonāci šajā projektā?

Piedāvājumu saņēmu no LNS Informācijas nodaļas vadītājas Lauras Zeltiņas, kura darbojās kā starpniece sadarbībā ar LNMM. Tā bija patīkama un negaidīta iespēja. Mazliet apdomājos, jo apzinājos, ka tulkošanā būs izaicinājumi – daudziem mākslas termiņiem nav atbilstošu zīmju. Tomēr diezgan ātri piekritu piedāvājumam.

Vai teksti bija sarežģīti? Kā izdevās panākt, ka tie ir saprotami zīmju valodā?

Jāatzīst, ka sākotnēji tas bija laikietilpīgs process. Tekstus iztulkot zīmju valodā nebija vienkārši. Taču Laura pēc savas iniciatīvas pārrakstīja tos ar skaidrojumiem – tas ļoti palīdzēja. Liels paldies viņai! Pēc tam grūtības un šaubas par termiņiem pazuda. Pirms filmēšanas nosūtīju savus video melnrakstus zīmju valodā Laurai, lai viņa varētu paskatīties no malas un pēc nepieciešamības pakoriģēt zīmes.

Kādi bija tavi iespaidi par izstādi?

Apmeklēju izstādi, jo biju ļoti ieinteresēta. QR kodu izmantošana ir viegla un ātra. Biju patīkami pārsteigta. Tas ir pozitīvs notikums, ka Latvijā muzejā ieviesta informācijas pieejamība video formātā zīmju valodā. Tas paceļ cilvēku!

Raksta autore ir aktīva muzeja apmeklētāja un atceras pirmo ekskursiju, kuras tēma bija "Ainava Latvijas mākslā". Tā deva iespēju izzināt aizraujošus stāstus un meistardarbus. Mākslas baudīšana nozīmē vērot, sajust, saskatīt un dalīties iespaidos. Pilnībā ļaujoties tikai uz redzi, īpaši svarīgas kļūst krāsas, formas un līnijas. Regulāri apmeklējot izstādes, autore dalās ar informāciju par tām savā "Instagram" profilā, lai iedvesmotu citus nedzirdīgos kultūras cienītājus. •

Adrese: Elvīras iela 19 k-2, Rīga, LV-1083
E-pasts: kopsoli@lms.lv
Tālrunis: 28475237

Redaktore: Laura Zeltiņa
Maketētājs: Kristaps Legzdīns